

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 – Titlul proiectului de act normativ

LEGE

privind completarea art. 49 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a – Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Spălarea banilor, finanțarea terorismului și a criminalității organizate legate de spălarea banilor rămân probleme semnificative la nivelul Uniunii, afectând astfel integritatea, stabilitatea și reputația sectorului financiar și amenințând piața internă și securitatea internă a Uniunii.

Pentru a rezolva aceste probleme a fost adoptată Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal al spălării banilor publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (J.O.U.E.) seria L, nr. 284 din 12 noiembrie 2018.

Această directivă completează, în ceea ce privește aspectele de drept penal, Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

Directiva (UE) 2018/1673 introduce norme minime privind definirea infracțiunii de spălare a banilor (aplicând-o în cazul infracțiunilor teroriste și al altor infracțiuni grave), precum și apropierea sancțiunilor, permițând, totodată, o cooperare transfrontalieră mai eficientă și mai rapidă între autoritățile competente.

În calitate sa de stat membru al Uniunii Europene, României îi revine obligația transpunerii Directivei (UE) 2018/1673 în dreptul intern până la data de 3 decembrie 2020.

În urma analizei prevederilor Directivei (UE) 2018/1673 raportat la cadrul juridic intern, a rezultat că majoritatea prevederilor acesteia sunt deja transpuse în legislația națională în cuprinsul Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării

	<p>terrorismului precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (în continuare, Legea 129/2019), al Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, al Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, al Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și respectiv al Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, astfel încât transpunerea necesită o intervenție legislativă minimă.</p> <p>Totodată, din analiza efectuată a rezultat că prevederile din Directiva (UE) 2018/1673 care ar necesita o transpunere în plan intern se referă la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instituirea circumstanței agravante a comiterii infracțiunii de spălare de bani de către o entitate raportoare, în exercitarea activităților profesionale - art. 6 alin. (1) litera b); - asumarea jurisdicției de către statul român pentru urmărirea infracțiunilor de spălare de bani săvârșite de un cetățean român sau de către o persoană juridică română în afara teritoriului țării, fără a fi avută în vedere condiția dublei incriminări – art. 10 alin. (1) litera b).
<p>1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora.</p>	<p>Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal al spălării banilor publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (J.O.U.E.) seria L, nr. 284 din 12 noiembrie 2018.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Prezentul proiect de lege are în vedere transpunerea următoarelor prevederi ale Directivei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 6 alin. (1) litera b) din Directivă: <p>Conform paragrafului 15 din considerentele Directivei (UE) 2018/1673, deși nu există o obligație de a majora pedepsele, statele membre ar trebui să se asigure că judecătorul sau instanța are posibilitatea de a lua în considerare circumstanțele agravante stabilite în prezenta directivă cu ocazia condamnării autorilor infracțiunilor.</p> <p>Chiar dacă <i>in concreto</i> reținerea circumstanței agravante nu conduce în mod automat la agravarea tratamentului sancționator al pedepsei, instanța de judecată trebuie să aibă posibilitatea de a o avea în vedere la individualizarea pedepsei.</p>

De lege lata, această circumstanță agravantă nu este prevăzută de art. 49 din Legea nr. 129/2019, care constituie sediul materiei pentru infracțiunea de spălare de bani. În scopul asigurării transpunerii, prin proiect se propune introducerea după alin. (2) al art. 49 din Legea sus-menționată a unui nou alineat, respectiv alin. (2¹) prin care este instituită circumstanța agravantă a săvârșirii faptei de către o persoană care are calitatea de entitate raportoare în sensul art. 5 din Legea nr. 129/2019, în exercitarea activității profesionale.

• **art. 10 alin. (1) litera b) din Directivă:**

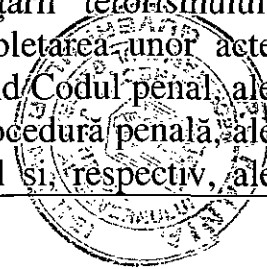
Textul sus-menționat impune obligația statelor de a-și asuma jurisdicția cu privire la infracțiunile de spălare de bani săvârșite de resortisanții săi, fără nicio nuanțare cu privire la condiționarea incriminării și pe teritoriul unde a fost comisă fapta.

Având în vedere faptul că, potrivit art. 49 din Legea nr. 129/2019, limita maximă de pedeapsă în cazul infracțiunii de spălare de bani este de 10 ani, rezultă că pentru aplicarea legii penale române, în cazul în care fapta este comisă în afara teritoriului țării, în condițiile art. 9 alin. (2) Cod penal, sunt necesare atât dubla incriminare, cât și condiția procedurală a autorizării prealabile a procurorului general de pe lângă curtea de apel sau Înalta Curte de Casație și Justiție.

Or, condiția de fond a dublei incriminări poate da naștere unor situații de neasumare a jurisdicției de către România, ceea ce ar constitui o încălcare a obligației impuse, fără nicio rezervă, de art. 10 alin. (1) litera b) din Directivă.

În scopul asigurării transpunerii, prin proiect se propune introducerea după alin. (5) al art. 49 din Legea nr. 129/2019 a unui nou alineat, respectiv alin. (6) prin care se reglementează aplicarea legii penale române în domeniul spălării banilor în cazul infracțiunilor comise de cetățeni români sau de către persoane juridice române în afara teritoriului țării, chiar dacă fapta nu este prevăzută ca infracțiune și de legea penală a țării unde a fost săvârșită.

Dispozițiile prezentului proiect de lege, coroborate cu dispozițiile Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, ale Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, ale Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, ale Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și, respectiv, ale

Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările ulterioare, asigură transpunerea completă a Directivei (UE) 2018/1673.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a – Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic Nu este cazul.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat Nu este cazul

2. Impactul asupra mediului afaceri Nu este cazul

3. Impactul social Nu este cazul

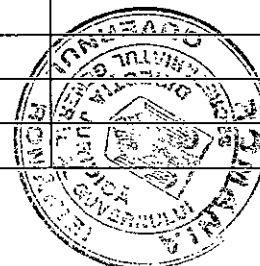
4. Impactul asupra mediului Nu este cazul

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a – Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
	2020	2021	2022	2023	2024	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7 Alte informații						

Secțiunea a 5 –a – Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

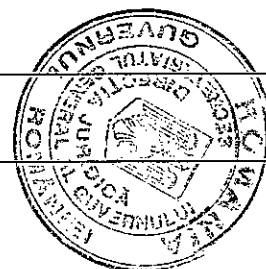
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în implementării noilor dispoziții.	Proiectul de lege vizează completarea art. 49 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 18 iulie 2019, cu modificările ulterioare.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul	Proiectul de lege transpune dispozițiile art. 6 alin. (1) litera b) și ale art. 10 alin. (1) litera b) din Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din

proiectelor ce transpun prevederi comunitare	23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 284 din 12 noiembrie 2018.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	A se vedea supra.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Tratatul de aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană; Tratatul privind Uniunea Europeană; Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.
6. Alte informații.	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a – Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor	Nu este cazul.

interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 564/2020.
Secțiunea a 7-a – Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe pagina de internet a Ministerului Justiției (www.just.ro).
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a - Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind completarea art. 49 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PREM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

